

OSNOVNA ŠKOLA STJEPANA ANTOLOVIĆA, PRIVLAKA

OSNOVNA ŠKOLA ANE KATARINE ZRINSKI, RETKOVC

KRITERIJI VREDNOVANJA I OCJENJIVANA U NASTAVI GEOGRAFIJE OD 5. DO 8. RAZREDA

UČITELJ: Željko Mlatković, prof.

Ocjenjivanje postignuća učenika/učenica iz geografije jedan je od redovitih i najvažnijih načina vrednovanja. Moguće ga je ostvariti na kraju nastavne jedinice, tematske cjeline i /ili nastavne cjeline, ali i tijekom cijele nastavne godine kontinuiranim i redovitim praćenjem.

Ocjenjivanje i vrednovanje usklađeno je s aktualnim Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

U nastavi geografije ocjenama od 1 do 5 vrednuju se sljedeći elementi (brojčanom i opisnom ocjenom).

Usvojenost znanja: Usvojenost programskih sadržaja provjeravana usmenim i pismenim provjerama znanja. Usmene provjere znanja mogu biti kontinuirane, povremene i temeljite (vezane uz nastavne jedinice) te „leteće“ svakodnevne, vezane uz pojedinu nastavnu temu. Pismene provjere znanja pišu se na kraju svake veće nastavne cjeline uz pomoć zadataka objektivnog tipa i prethodno su pravovremeno najavljene i upisane u okvirni vremenik pisanih provjera na razini škole.

Uočavanje pojava i procesa: Kod ovog elementa ocjenjuje se učenikova sposobnost uočavanja pojava i procesa te povezivanje obrađenih nastavnih sadržaja općenito ili sa ostalim nastavnim temama ili predmetima. Također se ocjenjuje sposobnost samostalnog izvođenja zaključaka pri analizi geografskih problema te povezivanje naučenog sa životnom praksom. Također se ocjenjuju i sposobnosti učenika pri analiziranju grafičkih prikaza (klimatskih dijagrama i ostalih grafičkih prikaza). Ukoliko kod razreda ne postoji element „ostali oblici rada“ ovdje se ocjenjuju i svi oblici i komponente navedene u tom kriteriju.

Uporaba zemljovida: Uporaba zemljovida ocjenjuje se neposrednom komunikacijom učenika i učitelja i usmenim ili pisanim kartografskim vježbama na slijepim ili konturnim kartama (koje se mogu izvoditi samostalno ili u sklopu pisane provjere znanja). Kod usmene i neposredne komunikacije ocjenjuje se brzina, točnost i samostalnost „čitanja“ geografske karte po zadanim pojmovima te sposobnost povezivanja, uočavanja i „čitanja“ naučenog gradiva sa sadržajem na geografskoj karti. Kod pisanih kartografskih vježbi ocjenjuje se točnost i preciznost pri uočavanju, prepoznavanju, imenovanju, ucrtavanju ili isticanju zadanih pojmova te povezivanje istih sa drugim nastavnim sadržajima.

Ostali oblici rada: Ovaj element ocjenjuje se prema potrebi, kod samo nekih razreda. Kod ovog elementa se ocjenjuje izrađivanje domaćih zadaća (redovitost i točnost), izvršavanje vježbi, praktičnih zadataka (brzina, točnost i samostalnost u radu), redovitost rješavanja zadataka u radnoj bilježnici/vježbenici te izrada i prezentacija učeničkih radova (plakata, referata, multimedijalnih prezentacija i manjih projekata) te sudjelovanje na terenskoj nastavi, natjecanjima i kvizovima znanja. Kod ocjenjivanja učeničkih radova posebno se prati urednost, točnost, originalnost i preglednost radova, te način njihove prezentacije.

U rubrici opisnog ocjenjivanja učenika uz obrazloženje ocjene učenikova postignuća iz pojedinog elementa ocjenjivanja nalazi se i osvrt na ispunjavanje radne bilježnice, nošenje potrebnog pribora (atlas ili karta R Hrvatske za 8. razred, udžbenik, radna bilježnica, bilježnica, pribor za pisanje), redovitost u pisanju domaćih zadaća, doprinos u skupnom radu, aktivnost na satu, interes za nastavne sadržaje, odnos prema radu te suradnja sa učenicima i nastavnikom.

Kriteriji za postizanje pojedine ocjene iz elementa ocjenjivanja **usvojenost znanja**:

OCJENA	DEFINICIJA ZAHTJEVA NA POSTAVLJENO PITANJE	REAKCIJE UČENIKA NA POSTAVLJENO PITANJE	SAMOSTALNOST UČENIKA	KVALITETA ZNANJA U ODNOSU PREMA POSTAVLJENOM PITANJU	NAČIN IZNOŠENJA - ARGUMENTACIJA
odličan (5)	Zadovoljava u posebnoj mjeri	Brze i potpuno točne	Potpuna samostalnost, bez ikakve pomoći učitelja	Izrazito opširna, točna, temeljita, znanstveno utemeljena. Potpuno poznavanje i vrlo kvalitetna primjena nastavnih sadržaja i pojmova u rješavanju problema	U potpunosti točan, vrlo opširan, logičan, argumentiran, lako razumljiv, potkrijepljen sa brojnim primjerima i vlastitim iskustvom
vrlo dobar (4)	Zadovoljava u potpunosti	Sporije i točne	Potpuna samostalnost, bez ikakve pomoći učitelja	Opširna, točna. Poznavanje i pravilna primjena nastavnih sadržaja i pojmova. Uspješna primjena stečenih znanja.	Točan, opširan, logičan, razumljiv, potkrijepljen sa jednostavnijim primjerima
dobar (3)	Uglavnom zadovoljava	Spore	Djelomična samostalnost, potrebna je povremena pomoć učitelja (podpitanja i upute)	Prosječna, često nepotpuna, logična u pojedinim dijelovima i uglavnom razumljiva. Jasno i nedvosmisleno poznavanje činjenica. Sadržajne odrednice prepoznaje na konkretnim primjerima	Općenito zadovoljavajući, većinom logičan, uglavnom razumljiv.
dovoljan (2)	Zadovoljava uz određene nedostatke	Vrlo spore, djelomične	Vrlo mala samostalnost, potrebna je stalna pomoć učitelja (podpitanja, navođenja, upute)	Nepotpuna i površna s grubim sadržajnim pogreškama. Prepoznaje tek najosnovnije nastavne sadržaje i pojmove	Površan, uglavnom razumljiv uz sposobnost razgovora s učiteljem
nedovoljan (1)	Ne zadovoljava, ne postoje ni najosnovnija znanja	Bez razumjevanja, učenik govori: „ne znam“ ili „nisam ništa učio“	Potpuna nesamostalnost, čak i uz pomoć učitelja	Ne postoje ni najosnovnija znanja na razini prepoznavanja.	Površan, nesuvisao, nerazumljiv, nelogičan i bez razumjevanja

Kriteriji za postizanje pojedine ocjene iz elementa ocjenjivanja **uočavanje pojava i procesa**:

OCJENA	UOČAVANJE POJAVA I PROCESA U PROSTORU	POVEZIVANJE NASTAVNIH SADRŽAJA S OSTALIM TEMAMA I PREDMETIMA	IZVOĐENJE ZAKLJUČAKA PRI ANALIZI GRAFIČKIH PRIKAZA	RAZUMJEVANJE GEOGRAFSKIH POJAVA I PROCESA
odličan (5)	Točno, izrazito kvalitetno i potpuno samostalno uočavanje procesa i pojava u prostoru	Lako povezivanje s drugim temama i predmetima uz opširna obrazloženja i brojne vlastite primjere	Brzo, samostalno i vrlo precizno rasčlanjivanje i izvođenje točnih, razumljivih i logičnih zaključaka pri analizi grafičkih prikaza i geografskih problema	S lakoćom obrazlaže i dokazuje geografske procese i pojave. Pokazuje razvijeno i prošireno logičko zaključivanje i povezivanje s životnom praksom
vrlo dobar (4)	Polagano, sporije i samostalno uočavanje pojava i procesa u prostoru	Povezivanje nastavnih sadržaja je točno i logično, uz obrazloženja i primjere	Sporije i samostalno rasčlanjivanje, izvođenje točnih zaključaka pri analizi grafičkih prikaza i geografskih problema	Logično obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese. Pokazuje logičko zaključivanje i povezivanje s životnom praksom.
dobar (3)	Sporo i točno uočavanje pojava i procesa u prostoru uz povremenu pomoć učitelja	Prosječno povezivanje nastavnih sadržaja uz pomoć učitelja.	Djelomično i nepotpuno izvodi zaključke pri analizi grafičkih prikaza i geografskih problema	Uz učiteljevu pomoć obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese. Prosječno i djelomično logički zaključuje i povezuje s životnom praksom
dovoljan (2)	Površno i djelomično i uz učiteljevu pomoć uočava geografske pojave i procese	Nepotpuno i površno s pogrješkama povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima čak i uz pomoć učitelja	Površno i djelomično i uz učiteljevu pomoć izvodi zaključke pri analizi grafičkih prikaza i geografskih problema	Djelomično i uz učiteljevu pomoć obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese. Površno logički zaključuje i povezuje s životnom praksom
nedovoljan (1)	Nesuvislo uočava geografske pojave i procese čak i uz pomoć učitelja	Ne povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima čak i uz pomoć učitelja	Nesuvislo i netočno izvodi zaključke pri analizi grafičkih prikaza i geografskih problema	Nelogično i bez razumijevanja obrazlaže najjednostavnije geografske pojave i procese. Nepotpuno i manjkavo logički zaključuje i povezuje s životnom praksom

Kriteriji za postizanje pojedine ocjene iz elementa ocjenjivanja **uporaba zemljovida:**

OCJENA	STUPANJ RAZVIJENOSTI KARTOGRAFSKE PISMENOSTI	POZNAVANJE ELEMENATA GEOGRAFSKE KARTE	ODREĐIVANJE ZADANIH POJMOVA I „ČITANJE“ KARTE	KORIŠTENJE ZEMLJOVIDA PRI ORIJENTACIJI U PROSTORU	PISANE KARTOGRAFSKE VJEŽBE
odličan (5)	Izrazito visoka razina kartografske pismenosti	Izrazito poznavanje svih elemenata karte i razumjevanje i primjena istih	Vrlo lako i izuzetno brzo zna pokazati i „pročitati“ na zemljovidu sve zadane pojmove. Izuzetno uočava i prepoznaje geografske sadržaje na zemljovidu i uspješno se koristi njima	Izrazito uspješno koristi zemljovid pri orijentaciji u prostoru i na terenskom izlasku	95% i više točno riješenih zadataka
vrlo dobar (4)	Potpuno razvijena razina kartografske pismenosti	Poznavanje svih elemenata karte i razumjevanje istih	Točno zna pokazati i „pročitati“ na zemljovidu sve zadane pojmove. Točno uočava i prepoznaje geografske sadržaje na zemljovidu i koristi se njima	Uspješno koristi zemljovid pri orijentaciji u prostoru i na terenskom izlasku	85% - 94% točno riješenih zadataka
dobar (3)	Djelomično razvijena razina kartografske pismenosti	Djelomično poznavanje elemenata karte uz povremenu pomoć učitelja	Točno zna „pročitati“ i pokazati na zemljovidu većinu zadanih pojmova. Uočava i prepoznaje pojedine geografske sadržaje na zemljovidu i koristi se njima uz učiteljevu pomoć	Zemljovid koristi i „čita“ uz pomoć učitelja pri orijentaciji u prostoru i na terenskom izlasku	70% - 84% točno riješenih zadataka
dovoljan (2)	Slabo razvijena razina kartografske pismenosti	Prepoznavanje samo najosnovnijih elemenata karte uz veliku pomoć učitelja	Površno zna pokazati na zemljovidu osnovne zadane pojmove. Teško uočava i prepoznaje pojedine geografske sadržaje na zemljovidu i slabo se koristi njima	Vrlo površno i djelomično „čita“ i koristi zemljovid pri orijentaciji u prostoru i na terenskom izlasku i snalazi se samo uz pomoć učitelja	50% - 69% točno riješenih zadataka
nedovoljan (1)	Vrlo slaba ili potpuno nerazvijena razina kartografske pismenosti	Potpuno neprepoznavanje elemenata karte, nemogućnost određivanja strana svijeta na karti.	Nesuvislo pokazuje na zemljovidu najosnovnije zadane pojmove. Gotovo ne uočava i ne prepoznaje pojedine geografske sadržaje na zemljovidu i ne koristi se njima	Nesuvislo koristi i ne „čita“ zemljovid pri orijentaciji u prostoru i na terenskom izlasku čak i uz pomoć učitelja	49% i manje točno riješenih zadataka

Kriteriji za postizanje pojedine ocjene iz elementa ocjenjivanja *ostali oblici rada*:

OCJENA	ODNOS PREMA RADU	DOMAĆE ZADAĆE	RJEŠAVANJE RADNE BILJEŽNICE	NOŠENJE PRIBORA	UČENIČKI RADOVI
odličan (5)	Vrlo često sudjeluje u nastavnom procesu. Izuzetno marljivo i predano izvršava svoje obveze	Redovito, samostalno i potpuno točno piše domaće zadaće	Redovito, samostalno, točno, potpuno i precizno rješava radnu bilježnicu	Redovito i potpuno nošenje svog potrebnog pribora za rad	Rad ima sve zadane elemente, točan je, uredan, originalan, opširan i potkrijepljen primjerima. Učenik s lakoćom i bez pomoći prezentira svoj rad i odgovara na pitanja učitelja i učenika
vrlo dobar (4)	Često sudjeluje u nastavnom procesu, marljivo izvršava svoje obveze.	Redovito, samostalno i točno piše domaće zadaće	Redovito, samostalno i uglavnom točno rješavanje radne bilježnice	Redovito i potpuno nošenje svog potrebnog pribora za rad	Rad ima sve zadane elemente, točan je, uglavnom uredani potkrijepljen primjerima. Učenik s lakoćom prezentira svoj rad i odgovara na pitanja učitelja i učenika
dobar (3)	Povremeno sudjeluje u nastavnom procesu, nerijetko uz učiteljev poticaj. Uglavnom izvršava svoje obveze.	Uglavnom piše domaće zadaće. Povremeno traži pomoć pri težim zadacima	Povremeno, nepotpuno i neprecizno rješavanje radne bilježnice. Izbjegavanje kartografskih i zahtjvnijih zadataka u radnoj bilježnici.	Povremeno ili nepotpuno nošenje pribora za rad.	Rad ima većinu zadanih elemenata, uglavnom je točan, djelomično uredan i samo povremeno potkrijepljen primjerima. Učenik prezentira rad i odgovara na pitanja učenika i učitelja uz pomoć.
dovoljan (2)	U nastavnom procesu sudjeluje samo uz učiteljev poticaj. Obveze izvršava sporadično, nepotpuno i neprecizno	Povremeno i nepotpuno piše domaće zadaće.	Vrlo neredovito rješava radnu bilježnicu, zadatci su nepotpuno ili vrlo neprecizno riješeni	Vrlo često nema sav potreban pribor za rad.	Rad ima samo najosnovnije zadane elemente, ima netočnosti, neuredan je i vrlo rijetko potkrijepljen primjerima. Učenik bez pomoći ne može prezentirati rad niti odgovarati na pitanja učenika i učitelja.
nedovoljan (1)	Odbija sudjelovati u nastavnom procesu. Ne izvršava uopće svoje obveze.	Gotovo nikad nema domaću zadaću ili je nema 3 puta zaredom. Domaća zadaća je prepisana.	Ne rješava radnu bilježnicu uopće ili je riješeno manje od 10% zadataka.	Uopće ne nosi pribor potreban za rad	Rad nije uopće napravljen.

Kriteriji za postizanje pojedine ocjene kod ***pisanih provjera znanja***:

OCJENA	% BODOVA
odličan (5)	90 – 100
vrlo dobar (4)	76 - 89
dobar (3)	63 – 75
dovoljan (2)	50 – 62
nedovoljan (1)	0 – 49